

Budapest Magyar Nemzeti Múzeum

DÉLBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo-
odjenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám:
177. éjjel 488. Sürögnyelv: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1925 DECEMBER 11.

PÉNTEK

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél
évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám-
ára hetköznap 150 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Hétfőn tárgyalják Lukinics ügyét -- Pribicsevics nem párbajozik -- A román kormány üdvözölte a kisebbségi újságírókat -- Luther kancellár fogja megalakítani a német kormányt -- A népszövetség megkezdte a numerus clausus tárgyalását -- Polit Beba nyilatkozik -- Egy fiatalember 18 fokos hidegben átuszta a Szávát

Állam és rezsim

A örökös kormányok kész hivei nem tudják egymástól megkülönböztetni az állam és rezsim fogalmát, pedig a kettő között nagy különbség van, amit csak a tisztánlátók vesznek észre. Nem az államot támadja az, aki kiméletlenül bírálja a rezsim minden hibáját és bűnét, sőt az állami rendnek nagyobb szolgálatot tesz ezáltal, mintha vak botorsággal tömjénezné mindazon intézkedéseket, amelyek a rezsimnek talán előnyösek, de semmiesetre sem használnak a népnek. A Délbácska sohasem tévedt át azon a határon, amely az államot elválasztja a rezsimtől. Mindég tiszteletben tartottuk azt a határvonalat, amelyen túl az állam kezdődik, azon innen azonban teljes kiméletlenséggel ostromoztunk minden hibát, minden bűnt. Ugy látszik azonban, hogy vannak olyanok, akiknek a szemében bűn az, ami a társadalmi és állami rend érdekében kötelesség. Az ellenzéki hang, a jogos bírálat és megtörhetetlen kritika ép olyan szükségszerűség a sajtóban, mint a parlamentben. Szomorú tény, hogy az SHS. királyság félmilliónyi magyarjának egyetlen képviselője sincs a parlamentben, aki ott szószólója, istápolója lenne magyar népünknek. Így reánk hárul az a kötelesség, hogy felszólaljunk magyar népünk érdekében, hogy felemeljük tiltakozó szavunkat azon intézkedések ellen, amelyek kisebbségi életünk teljes guzsba kötését, magyar voltunk teljes megsemmisítését célozzák. Olyan kiméletlenek sohasem lehetünk hangban, mint amilyen kiméletlenek voltak azok a tettek, intézkedések, rendeletek, amelyek ellenünk irányultak. Mi mindig csak védekezünk. És voltak, és vannak, akiknek ez a védekezés is sok. Ettől azonban nem állunk el, hatalmas fegyver, a toll áll rendelkezésünkre, ezt nem űthetik ki kezünkől. Meg akartak gyöngíteni bennünket? annál acélosabbakká edzettük izmainkat. Meg akarták ritkítani sorainkat? annál inkább érezzük a reánk váró súlyos feladatot és ha megfogyva is, de törve nem folytatjuk a harcot, amelynek megvívására rendeltettünk. Azt hitték, ha Császár Gézát kiszakítják körünkől és az ismeretlenek dobják oda, megszeppenünk és mi is oda állunk az alázatosok közé? Tévedtek! Császár Géza távoztása nagyon fájdalmas számunkra, mert ezzel kevesbedett azok száma, akik fanatikus hittel csüggenek népükön, de nem változtat semmit abban a közdelemben, amit folytatunk. Császár Géza másutt ismét kezébe fogja venni a tollat és harcolni fog a magyarságért, mi pedig az ő helyét is potolva fogunk dolgozni tovább. Nem lehet annyi kiutasító végzést hozni, hogy ne lehessen pótolni a kiutasítottakat! Egyet azonban tanultunk, hogy az ellenfél nem kiméletes harci eszközeinek megválogatásában. Mi nagyon jól tudjuk, hogy az államnak semmi kifogása nem volt, de nem is lehetett Császár Géza ellen, mert akkor az állami rend egyedül hivatott legfőbb öre, a bíróság már

régen vétot mondott volna. A bíróság azonban nem talált semmi kifogásolni valót sem Császár Géza sem a Délbácska írásában és így az állam érdeke nem is követelhetette távozását, hanem egyedül a rezsim érdeke. Arra a multban mindig vigyáztunk és a jövőben mindig is vigyázni fogunk, hogy az állam tekintélyét tiszteletben irtsuk és tiszteletben tartassuk, a rezsimmel szemben azonban nem vagyunk haj-

landók feladni a szabad bírálat jogát. Védekezünk sértő intézkedései ellen eddig és védekezni fogunk ellene a jövőben is. Most, hogy Császár Géza nem ül többé szerkesztőségünkben, tudva, hogy miért kellett távoznia, meg kevésbé leszünk tekintettel azokra, akik sohasem voltak tekintettel reánk. Mi álljuk a harcot, amelyben számunkra nem lehet végkimerülés.

Hétfőn tárgyalják a Lukinics elleni vádakat

Több kérdésben nincs összhang a radikálisok és Rádicsék közt

Beogradból jelentik: A nemzetgyűlés tegnap, rövidebb szünet után ismét ülést tartott. Ennek megfelelően meglehetősen élénk volt a politikai körökben.

A szkupstina ülését fél tizenegykor nyitotta meg Trifkovicz Márkó elnök, igen kevés képviselő, továbbá Gyurisics Márkó, Radojevics Anta, Superina Benjamin és Nikics Nikola miniszterek jelenlétében.

Napirend előtt Zsebot, Szpaho Mehmed és Rafajlovics Zsika képviselők intéztek kérdéseket egyes miniszterekhez, azután pedig szót kértek a mentelmi bizottság jelentésének tárgyalására, aminek befejeztével a délelőtti ülés 1 órakor végetért.

A délutáni ülés.

A szkupstina délutáni ülése öt órakor kezdődött. Napirenden a Lukinics Edo elleni vádak felülvizsgálására kiküldött bizottság jelentése szerepelt.

A bizottság tegnap egész nap tárgyal, de nem tudott megállapodni egységes jelentésre nézve. A radikálisok és független demokraták amellelt voltak, hogy a jelentés feletti vitát halasszák el, míg az ellenzék a vita azonnali megkezdése mellett foglalt állást. Rádicsék eleinte ingadoztak és hajlandók lettek volna kompromisszumot kötni a radikálisokkal és független demokratákkal, amikor azonban Davidovics Ljuba utasítására Pesics Dragutin kijelentette, hogy az ellenzék ragaszkodik a vitának a szkupstinában való azonnali megkezdéséhez, Rádicsék is az ellenzék álláspontját tették magukévá.

A pártok nem tudván megegyezni arra vonatkozólag, hogy mikor kezdjék meg a jelentés vitáját, az elnök szönetet rendelt el, hogy ezalatt megegyezzenek. A pártok vezetői a szünet alatt megbeszélést tartottak az elnöki szobában, de nem tudtak megegyezni. Amikor az elnök ujolag megnyitotta az ülést két javaslat feküdt előtte: az egyik a radikálisoké és független demokratáké, hogy a jelentés feletti vitát 14-én kezdjék meg, a másik az ellenzéké és a Rádics párté arról, hogy a vitát azonnal kezdjék meg.

Az elnök elrendelte a szavazást, a jelenlevő 187 képviselő közül 147 amellelt szavazott, hogy a vitát hétfőn kezdjék meg, 40 pedig amellelt, hogy azonnal.

A szavazás eredményeként a parlament hétfőn kezd meg tárgyalni azokat a vádakat, amelyeket Lukinics Edo, volt igazságügyi miniszter ellen felhoztak, Thurn-Taxis uradalomnak a sequestrum alól való feloldása alkalmával.

A pénzügyi bizottság számbizottságának tegnapi ülésén kinos incinens történt. A mezőgazdasági eszközök beviteli vámjáról tárgyaltak és éppen a vaskének vámentes behozataláról volt szó, amit úgy a radikálisok, mint az ellenzék magáévá tett, amikor a Rádics párt részéről az a javaslat hangzott el, hogy a vaské vámját nem kell beszüntetni, hanem az eddigi vámot 50 százalékkal leszállítani. Rádicsék ezen indítványa kinos feltűnést keltett, a radikálisok és az ellenzék azonban leszavazták azt.

Pribicsevics nem párbajozik

Erélyesen visszautasította az Orjuna elnökének kihívását

Lapunk más helyén közöljük, hogy Leontics Ljuba, az Orjuna elnöke párbajra hívta ki Pribicsevics Szvetozárt, aki a független demokratapárt gyűlésén megsértette az Orjunát. A kihívás érthető feltűnést keltett politikai körökben. Pribicsevics a kihívásra most levélben válaszol és erélyesen utasítja vissza a lovagias mérközésre való felhívást. Levelében kijelenti, hogy véleménye szerint politikai nyilatkozatáért senkinek sem tartozik felelősséggel, mert ha ezt az álláspontot elfogadná, úgy nem volna más dolga, mint állandóan párbajozni. Külön-

ben is csodálkozásának ad kifejezést, hogy Leontics mindezideig sohasem fitogtatta vitéségét a nemzet ellenségeivel és azokkal az annacionális elemekkel szemben, akik elegendő mértékben rágalmazták az Orjunát. Aki úgy találja, hogy beszédében megsértette, keressen magának elégtételt a bíróság előtt. A kihívást nem fogadja el és nem hajlandó elavult kodexek alapján a sértettel szemben kiállani.

A levél gunyos hangja nagy szenzációt keltett Beogradban.

A magyarországi közlekedés

A magyar nemzetgyűlés ülése

Budapest, dec. 10. A nemzetgyűlés mai ülésén a kereskedelmi tárca költségvetésének vitáját folytatták. Valkó kereskedelmi miniszter részletesen ismerteti a termelés előmozdítása érdekében a közel jövőben benyújtandó törvényjavaslatokat. Ezek közül egyik legfontosabb az energia-gazdálkodásról szóló, mert Magyarországon, ahol gyenge szénterületek vannak, azok kellő kihasználása nagy jelentőséggel bír. A teherautózás kérdését is rendezni kell, mert ezek rongálják leginkább az utakat. Kívánatos, hogy az autótulajdonosok méltóképpen járuljanak hozzá az utak fenntartásához. Felhívja a figyelmet arra is, hogy a MÁV ebben az évben jutott el addig, hogy néhány rövid, de új vasutvonalat építettett, amelyet a megváltozott határok tettek szükségessé. Ezt az építkezést a jövőben nagyobb mértékben folytatni kell. Felemlíti, hogy a kereskedelmi tárcaiban a békebeli 5700 létszámmal szemben ma 2000 a létszám, a póstán huszezerrel szemben tizenkétezer, a MÁV-nál hatvannyolcezerrel szemben harmincezer. Létszámapasztásról ezekenél az intézményeknél tehát egyáltalán szó sem lehet.

Kardos Andor kifogásolja, hogy az utépítésre nem fordítottak elég figyelmet, helyesli a teherautótulajdonosok megadóztatásának tervét. A MÁV-ban keresztül kell vinni, hogy a Budapestről induló vonatokhoz mindenünnen csatlakozás legyen. Sürgeti a Budapest—Esztergom- vonat villamosítását, majd a motorosjáratok gazdaságos voltát ismertette. A költségvetést elfogadja.

Fábián Béla kevésnek tartja a kisipar támogatására a költségvetésben előirányzott háromezer arany koronát. Sürgeti a Budapest és környéki autóbuszforgalom növelését. Petrovácz Gyula a nehéz gazdasági helyzettel foglalkozik. Huszka Vilmos a miniszter érdemének tudja be az ipar örvendetes fellendülését és ezért köszönetet mond neki.

A leszerelési bizottság

Genf, december 9. A népszövetségi tanács szerdán délelőtt zárt ülésben tanácskozott azoknak a kormányoknak a névsoráról, amelyeket a leszerelési konferenciát előkészítő bizottságba meghívna. A bizottság tagjai lesznek a népszövetségi tanácsban lévő kormányokon kívül Németország és Bulgária. Felvetették azt az eszmét, hogy Magyarországot hívják meg Bulgária helyett, de ez ellen Benes élénken tiltakozott, úgy, hogy a tanács a konfliktus elkerülése érdekében Bulgária mellett döntött.

A párisi kémkedési affér

Páris, december 10. A Matin kémkedési ügy állásáról a következőket jelenti: A rendőrség tegnap átkutatta Moreuil Mártának két börtönjét, a házkutatás azonban semmi figyelemreméltót nem hozott napvilágra. Egy köteg titkos levélen, személyes levelezésen és fehérműn kívül semmi egyebet nem találtak. A három angol lakásában sem találtak semmi olyat, ami kémkedésre mutatna. A párisi angol nagykövetség egyik képviselője, a kémkedéssel vádolt brit állampolgárok letartóztatásával kapcsolatosan közli, hogy felhatalmazták annak kijelentésére, hogy a kérdéses céggel semmilyen angol kormányhatóság semmi összeköttetésben nem áll, és hogy ennek a társaságnak kémkedéséről egyetlen angol kormányhatóságnak nincs tudomása.

Francia légügyi körökben nem tulajdonítanak különösebb fontosságot Moreuil Márta cselekményének és kijelentik, hogy a légügyi reformokat olyan tág keretek között hozzák nyilvánosságra, hogy kémkedés útján aligha szerezhet valaki azokról érdemleges adatokat.

Hirdessen a Délbácskában

A „Délbácska“ karácsonyi száma

A „Délbácska“ a karácsonyi ünnepek alkalmával gazdag és bő tartalommal jelenik meg. Nagy figyelmet fordítottunk arra, hogy olvasóink nagy táborának igazán elsőrendű olvasmányul kedveskedjünk és minden törekvésünk arra irányul, hogy olvasóink igényeit minden tekintetben kielégítsük. A napi és világeseményeken kívül a karácsonyi mellékletben helyet adunk a hazai irodalom egyes kiváló képviselőinek, nem feledkezve meg az irodalom kedvelői mellett azokról sem, akik a változatos olvasmányok hívei. Munkatársaink is nagyszámú érdekes riporttal fognak szerepelni, helyet adva az egészséges humornak is, amely a mai szomorú gazdasági helyzetben gyógyítólag hat a kedélyre. Minden tekintetben elsőrangú lapot akarunk nyújtani és bizton reméljük, hogy mint mindig, ezúttal is elnyerjük híveink elismerését.

Lapunk hirdetőit pedig figyelmeztetjük, hogy idejében gondoskodjanak a hirdetések leadásáról. Csak hétfőig, december 21-ig fogadjunk el hirdetéseket, mert a nagy munkatorlódás következtében nem vagyunk abban a helyzetben, hogy a fenti határidőt meghosszabbítsuk. Aki december 21-én délután 5 óráig nem adja fel hirdetését, annak a hirdetését már nem közölhetjük. Kérjük tehát hirdetőinket, hogy ehhez szigoruan alkalmazkodni sziveskedjenek.

A „Délbácska“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Ahol a kormány üdvözli a kisebbségi újságírókat . . .

Magyar, német és román újságírók népeik szolidaritásáért — A romániai kisebbségi újságírók kongresszusa Nagyváradon

Az erdélyi kisebbségi újságírók Nagyváradon kongresszust tartottak. Szükségesnek tartjuk felemlíteni, hogy a kongresszus tiszteletére tartott színházi díszelőadáson jelen volt Hamzu tábornok, hadtestparancsnok, vezérkari főnökével és Nagyvárad térparancsnokával. A kongresszuson pedig a kormány üdvözlét Jonecu államtitkár tolmácsolta a kisebbségi újságíróknak. Ugyanakkor pedig az SHS királyságból kiutasítottak egy kisebbségi újságírót...

A kormány üdvözlete

A kongresszus megnyitása után nagy figyelem közepette emelkedett szólásra Jonecu államtitkár a kormány képviselője.

— A kormány szívesen fogadta az Önök meghívását, mert tudatában van a sajtó és különösen a kisebbségi sajtó nagy fontosságának. Nagyon sokban függ a kisebbségi sajtó irányától, hogy népeink anyai harc és ellentét után mikor fognak kezét egymással. A magyar uralom alatt a sajtó az állameszmét szolgálta. El kell ismerniök, hogy a román a régi Magyarországon hűségesen együtt működött a magyarsággal az állam érdekeiért. A román nép tiszteletben akarja tartani az Önök nyelvét, hitét, szabadságát. Gyulafehérváron is nemcsak önmagára gondolt a románság, hanem a többi népek számára is önként biztosította a szabadsági jogok teljességét.

— Tisza István a világháború alatt levelet írt a nagyváradai püspöknek. Arra kéri, hogy nyerve meg a románságot vérszerződésre a magyarsággal. „Biztosíthatok mindenkit, hogy feledve lesz a múlt minden ellentéte, ha igazán egyesülni tudunk a jó érdekében.“ Így írt Tisza, aki kétségkívül nagy politikus volt, — így írt, amikor már lángokban állott az ország. Mi azonban most jövőnk Önhöz, a béke napjaiban s kérjük Önöket, dolgozzunk a legnagyobb egyetértésben népeink érdekében. (Taps.)

Végül a külügyminisztérium nevében meghívta az államtitkár a kisebbségi sajtót egy nagyszabású tanulmányutra a régi királyságba, hogy az egész országot megismerhessék.

Mille Constantin beszéde

Zugó taps közepette emelkedik szólásra Mille Constantin:

— Azon nyilatkozat után, amelyet az Önök ügyvezető alelnöke szervezetük nevében Szinájában tett, kijelenti a román sajtó, hogy minden fenntartás nélkül áll Önök mellé. Ennek kinyilatkoztatására jöttem ide. Ezután nemcsak

kartársaknak, hanem testvéreinknek tekintjük Önöket.

— Am az Önök nyilatkozatai dacára kormányunk még mindig szerencsétlen politikát folytat a kisebbségekkel szemben. Gyanakvás, igaztalan vádak politikáját s ezzel ellenséges atmoszférát teremtenek a kisebbségek és a román nép között. Önök nyilatkozataikkal ezt az atmoszférát próbálják megváltoztatni s mi is, a független demokratikus román sajtó, ugyanúgy megvádoltatunk hazafiatlansággal és hazaárulással, mint Önök, amikor a kormány tényei ellen harcolunk. Az Önök tájékozatlansága és szenvedései a mieink is. Együtt kell tehát harcolnunk a törvényesség helyreállításáért s olyan demokratikus rendszerért, amely végre minden polgár szabadságát biztosítani fogja.

Végül Mille lendületes szavakban hívta fel a kongresszust, hogy ragaszkodjon eddig követett irányzatához, bármi történjen is. Mert ha a bizalom a kisebbségi és a román közvélemény között létrejön és nem semmisül meg, akkor a demokrácia győzelme előbb-utóbb el fog érkezni.

Mille Constantin után még többen szólahtak fel, utána pedig a következő határozati javaslatot fogadtak el:

A kongresszus megismétli a megelőző kongresszusoknak azt a határozatát, hogy a népkisebbségi sajtószervezet azonosnak találja a maga érdekeit a román sajtószervezetekkel mindenben, ami a sajtó szabadságát, tisztaságát s népeink testvéries és békés együttélésére vonatkozó munkálkodást illeti. Megállapítja a kongresszus, hogy a szervezet választmánya ebben a szellemben járt el, amikor a kisantant államaiban működő sajtószervezetek színajai kongresszusán képviseltette magát.

A kongresszus kívánatosnak tartja a romániai sajtó federációjának megalakítását és a kisantant államokban működő sajtószervezetek federációjában abban az irányban kíván hatni, hogy az ne irányuljon egy nemzet ellen se, hanem a nemzetek közötti békét és haladást, valamint a népek kölcsönös megbecsülését és egymás kulturájának tiszteletét szolgálja népeik és az emberiség javára. Köszönetét fejezi ki a kongresszus a román sajtó munkásainak, akik gyakran siettek népkisebbségi kartársaik segítségére s a kölcsönös segítség és megbecsülés szellemét tartja a maga irányító elvének, amely hivatva van az ország üdvé s benne a román és a kisebbségi nemzetek boldogságát és fejlődését biztosítani.

A föld összeütközése egy bolygóval

Rómából jelentik: A milánói csillagvizsgáló igazgatója egy új bolygót fedezett fel, amely óriási sebességgel közeledik a föld felé. Ha a bolygó nem térne el eddigi útjáról, valószínű, hogy a bolygó üstököse Nyugateurópa felett fog áthaladni. Földünkre az esetleges összeütközés nem járhat komoly veszedelemmel, mert az üstökös anyaga ártalmatlan és

nem fog mérges gázokat fejleszteni, legfeljebb csak annyi történhet, hogy az összeütközés pillanatában megindul a meteorhullás. A meteorok pedig színtelen veszélytelenek, annál is inkább, mert legnagyobb részük a víz vonzóereje következtében a tengerbe fognak hullani. Az összeütközés tehát teljesen veszélytelen lesz.

KISEBBSÉGEK

(—) A csehszlovákiai Magyar Nemzeti Párt programja. A német földművesek és iparosok pártjával szövetkezett csehszlovákiai Magyar Nemzeti Párt elnöke, Szentiványi József a párt közös klubhelyiségek megnyitására programot adott. Ő mindig a kisebbségi pártok közös frontját kívánta megvalósítani. Most is azt szeretné, hogy keressék meg a vezéreszmét, amely lehetőleg Csehszlovákia összes kisebbségi pártjait egyesíteni képes és az adott viszonyok között is folyton növeljék erőiket addig, amíg az aktív politikai tevékenységre alkalmassá válik. A negatív politikával azonban szakítani kell. A német és magyar kisebbség együttműködésére könnyű megteremteni az eszméleti alapot, amelyben ellentétek a két kisebbség között nem merülhetnek fel. Ilyenek a kulturális politika kérdései, a gazdasági és pénzügyi kérdések és főleg a kisebbségi jogok védelme.

Programom — folytatta tovább Szentiványi — a politikai aktivizmus. Ezt az aktivizmust úgy értelmezem, hogy bár az önmegvédezési jog elvét fel nem adjuk, beilleszkedünk a csehszlovák köztársaság kereteibe s ebben a keretben aktivista programot vallunk. Ez nem jelent közeledést, Csehszlovákia mai kormányzórendszeréhez, ami politikai tisztánlátásunk súlyos defektusa volna. Csak azt tesszük, ami minden politikai küzdelemnek alfája és omegája: minél nagyobb erőt és hatalmat igyekszünk kezünkbe venni, hogy annál jobban megnehezíthessük politikai ellenfeleink stratégiai helyzetét. Az adott körülmények között a német és magyar kisebbség teendője előre adva van. A kormányzó koalíció helyzete annyira rosszabbodott a választásokon, a kormány olyan kis többséggel rendelkezik, hogy minden kormányzás teljesen bizonytalanná válik. Hiszen, ha a miniszterek nincsenek jelen a képviselőházban, már nincs kormánypárti többség.

A kisebbségeknek tehát feltétlenül módjukban fog állani, hogy kívánságaik teljesítését kimerőszakolják. A kisebbségi taktika ezzel a kormánnyal szemben kizárólag és határozottan ellenzéki lehet. Nem szabad elfelejteni, hogy a kisebbségek csak akkor fognak elérni valamit, ha erőt tudnak mutatni. A cseh politika irányítóit ugyanis, ha valaha megbékülnek a kisebbségekkel nem a jóindulat, hanem a kényszerűség fogja vezetni. A jelenlegi politikai viszonyok között a kisebbségek ereje az adott európai konstellációra is építhet. Locarnóban figyelembe vették Benes külügyminisztert a nemzeti kisebbségek ügyeinek rendezésére s ugyanott megfontolás tárgya volt a csehszlovák nemzeti állam kérdése is.

A kisebbségeknek tehát az a teendője, hogy a politikai okosság és a politikai realizmus álláspontjára állva, erőteljes és céltudatos politikát üzennek a locarnói visszhang állandó hangoztatásával. Németek és magyarok csak a válságos állapotnak megfelelő nemzetiségű államban juthatnának abba a helyzetbe, hogy a kormányzásban részt is vegyenek, illetve azt támogassák. Mert egészen bizonyos, hogyha most nem is aktuális, de a legközelebbi választás nagyon is időszzerűvé fogja tenni ezt a kérdést. Ezért szükséges az, hogy a kisebbségek lehetőleg szükséges fronttal álljanak készen minden lehetőségre.

(—) Ismét Genfben utazik az erdélyi Magyar Párt elnöke. A román kormány még mindig tárgyal az erdélyi Magyar Párttal a kisebbségi iskoláztatás kérdéséről.

Altalában Bukarestben úgy vélik: a kormány, ha maradni akar a helyén, rá van utalva a kisebbségekkel való megállapodásra. Ebben az esetben Anghelescu miniszter agresszivitását féltreolják az utból. Ha nem akar helyén maradni a kormány, akkor nem tárgyalna ilyen behatáron. A döntést azonban addig akarják elérni, amíg Genfben a tárgyalás megkezdődik. Az eddigi tárgyalások menetén a kisebbségi kérdések megoldásának széleskörű koncepcióját fogadták el a tárgyalófelek.

Amint a különböző érdekeltségekkel folytatott tárgyalásokból kivehető, a részletek gyakorlati megvalósításának garanciáit is felállították. Így bizonyosra vehető, hogy az anyanyelven való oktatás alapelvét akarták keresztülvinni és a zsidó iskolák magyar tanítása nyelvét is érintően bozzájárult a kormány ahhoz, hogy min-

den kisebbségi tanintézet fentartója maga állapítsa meg, milyen tanítási nyelvet választ.

A Magyar Párt elnöksége azonban mégis szükségesnek látja, hogy Genfben is megszólaltassa az erdélyi magyarság képviselőjét és ezért Ugran István elnök, hétfőn Genfben utazott.

A POLIT ÜGY FEJLEMÉNYEI

Polit Beba erélyesen cáfolja az ellene felhozott vádakot

Csak azért utazott Romániába, mert a nővére súlyosan megbetegedett

Polit Vladislava esete, amelyről a „Délbácska” is megemlékezett, még mindig élénken foglalkoztatja a romániai sajtót. Jelentettük annak idején, hogy Polit Vladislava ellen több beogradi kereskedő feljelentést tett állítólagos csalások miatt. Polit Vladislavát különböző romániai faügyletekbe is belekeverték és azt állították róla, hogy mint egyes bukaresti és erdélyi fakitermelő cégek megbízottja beogradi kereskedőknél előlegeket vett fel faüzlet lebonyolítására, de a fát soha sem szállította, az előlegeket sem adta vissza. Miután Polit Vladislava Romániába utazott, a beogradi rendőrség nem tudta kihallgatni a feljelentésre vonatkozóan. A faüzleteket annak idején Vajda-Vojvod volt román miniszterelnök erélyesen megcáfolta és kijelentette, hogy sohasem állott üzleti összeköttetésben Polit Vladislavával, akit különben nagyra becsül és képtelennek tartja a felhozott vádak elkövetésére.

A Kolozsváron megjelenő „Ujság” is részletesen foglalkozott Polit Vladislava ügyével és lekötölte nemcsak a jugoszláv lapok jelentéseit, hanem Vajda-Vojvod nyilatkozatát

is. Polit Vladislava most ugyancsak a kolozsvári „Ujságban” reflektál a felhozott vádakra. Az „Ujság” röviden lekötözi nyilatkozatát és a következőket írja szerdai számában:

— Energikus és nagy intelligenciára valló írással levelet hozott a szerkesztőségi pósta Polit Vladislava dr. írónőtől, akinek személyével a jugoszláv sajtóban emelt vádak kapcsán foglalkozott közelebbről az Ujság. Az író nő cáfolja, illetve rosszindulatúknak és személyes bosszúból eredőknek jelenti ki a vádak, melyek egy Jankovics nevű beogradi orvostól erednek, akivel személyes természetű összetűzése volt. Valóban bonyolított le faüzleteket, de előleget senkitől fel nem vett, a bukaresti ügy pedig nyilvánvaló koholmány, hiszen május óta nem is járt Bukarestben. Érdekes, hogy az író nő román állampolgár akinek állandó lakása a temesmegyei Mirapuzstán 1917 óta. Ide hívták haza Beogradból, nővére súlyos betegsége miatt s ennek kapcsán kelt szárnyra az állítólagos szökéséről szóló hír.

Valószínűleg

még csak két napig lesz hideg, utána havazás és a fagy gyengülése várható

Szerb Topola környékén a parasztok a pincébe zárták a házi állatokat, mert az istállóban megfagytak volna

Középeurópában még állandóan dermesztő hideg uralkodik. Hazánkban is alig enyhült a fagy, Beogradban tegnap reggel 17 fokot mutatott a hőmérő. A délután folyamán a hideg átmenetileg enyhült és este 7 órakor már csak 10 fokot jegyeztek a fagypontra. Kragujevácon a minimális temperatura 24 fok volt, a többi városokban a következőképpen alakult a hőmérséklet: Ljubljana 17, Sarajevo 16, Nis 12, Zagreb 11, Noviszád 13, Mostar 1, Crkvenica 2 fok a fagypontra. A hőmérséklet elosztása egészen abnormális, mert Európa déli részein sokkal hidegebb, mint keleten és nyugaton. Petrogradon a hőmérséklet 1 fok volt. Velenében pedig 3 fok a fagypontra. Budapesten 12, Szegeden 13, Debrecenben 20, Bratislaván 14, Prágában 17, Bécsben 12, Krakkóban 13, Münchenben 18 és Moszkvában csak 4 fokot mutatott a hőmérő. Északkelet-Európában, különösen Skandináviában esőzések vannak, hónak és fagnak se híre se hamva.

A meteorológiai jelentések szerint a hideg már csak rövid életű lesz és különösen nyugaton általános enyhülés várható. Valószínű, hogy már a legközelebbi időn belül havazás váltja fel a nagy hideget. Zagrebban már tegnap kezdődött meg a havazás.

Kragujevácon tegnap is 25 fokot mutatott a hőmérő

Országunkban Kragujevác érte el a hidegségi rekordot. Tegnapelőtt 28 fok volt a hőmérséklet, tegnap pedig 25 fok. Kragujevác környékéről is érkeznek tömeges panaszok a nagy hideg miatt.

Szerb Topolán a parasztok a nagy hideg miatt a pincébe zárták a házi állatokat, mert az istállóban megfagytak volna. A Sumadina általában nagyon szenved a nagy hideg miatt. A legöregebb emberek sem emlékeznek ilyen zord időre, amilyen az idei tél. Rudnik a

vasuti állomáson tartózkodó utasok fűtött vasutikocsikba menekültek és ott várták meg a vasuti csatlakozást.

Boszniában és Hercegovinában ugyancsak dermesztő hideg uralkodik. Sarajevón a hőmérő 15 fokot mutatott; a Hercegovinából érkező utasok pedig valóságos rémálmokkal árasztották el a várost a hercegovinai hidegről. Farkasfalkák lepték el hercegovinai falvakat, ahol nagy pusztításokat végeznek. A vasuti kocsikat nem lehet fűteni, mert a fűtőtestek befagytak. Olaszországból is abnormális hidegről érkeznek jelentések. Szicíliában megindult a havazás, amely már három nap óta tart. A római Kampányában a hőmérő 7 fokra süllyedt a fagypontra. Milanóban és Firenzében 5 fokot mutatott a hőmérő.

Az egyedül tűrhető hőmérséklet ezidőszereint Malta szigetén van, ahol pompás időjárás mellett 12 fok melegben sütkeznek a boldog szigetlakók. Oda kellene most menni a hidegtől agyonfagyott embereknek — nyaralásra. Nem is kellene más hozzá, csak pénz. Akinek van, próbálja meg.

Mai római távirat szerint az időjárás hirtelen megenyhült, ma reggel +5 C volt a hőmérséklet a tegnapi esti — 5 C után.

Miskolci jelentés szerint a közel két hét óta tartó dermesztő időjárás, amely éjszakánként a —20 Celsius fokot is elérte, megbénította a falvak között a forgalmat. Az országutakon alig közlekednek a kocsik. A gyalogközlekedés megköveteli a maga áldozatait. A fáradt, kimerült emberek közül a nehéz uton többen összeestek és a nagy hidegben megfagytak. Néhány nap leforgása alatt 18 embert szállítottak be súlyos fagyott sebekkel az Erzsébet-kórházba. Háromnak az állapota olyan súlyos, hogy életbenmaradásukhoz nincsen remény.

Tolvaj a gyóntatószékben

Ellopta a gyóntatópap lábpokrócát

A mult hét szombatján a subotical félig rom Szentgyörgyi templomban a délutáni takarításnál a takarítóknak feltűnt egy vézna fiatalember, aki egyedül nézegetett körül a templomban és végül, hogy zavarát leplezze, megkérdezte őket, beszélhet-e a plébánossal. A plébános éppen nem volt otthon, mire a káplánhoz utasították a plébánialakba. Ő mindenképpen a tisztítókat akarta eltávolítani és őket akarta rábeszélteni, hogy menjenek el a káplánhoz, mert ő itt a templomban akar vele beszélni. Nem ültek fel neki, hanem elvezették a káplánhoz, Heck Imréhez. Ott a következő mesével állott elő: a református hítről át akar térni a római katolikus vallásra és ennek a módzataira kíváncsi. A káplán felvilágosította, de mivel zavarosan viselkedett, távoztakor az ablakon keresztül személtartotta. Csakugyan észre vette, hogy a templomba megy vissza. Mindjárt gyanus volt neki az eset és még azt is sejtette, mit fog az onnan ellopni (minthogy a takarítást ott már befejezték.) Egyik gyóntatószékben volt ugyanis az ő új lábtakaró pokróca. Alig nézegetett ötpercet a káplán, már ki is lépett a templomból az illető nyurga fiatalember, de már meghizva, derekán a pokróccal a kabát alatt. Minthogy még világos nappal volt és a pokróc csücske ki is látszott a kabát alól, üldözésére indultak többen is, de annak sikerült az utcákon kanyarogva eltűnnie.

A véletlen vezetett nyomára. Mikor ugyanis először a plébániára ment, egy cukrot áruló fiu megszólította: Szervusz, Józsi! Ezt hallotta a káplán s most megindult a hajszá az ismeretlen cukrosfiu után. Másnap rá is akadtak és az elmondta, hogy az ő barátja nem más, mint Torkos József, öccse annak a Torkosnak, aki segített tavaly a gyilkosságban Suboticán annak a Tóthnak, akit fel is akasztottak. Most már könnyű volt a keresés. Lakása előtt egy egész napot várt a rendőr civiben, míg megcsipte. Nem is tagadott s a pokrócot is megtalálták nála. Azt mondta, azért lopott, mert a fináncok tiltott dohányárúsítás miatt 500 dinárra ítélték és ezt akarta kifizetni.

Azzal is védekezik, hogy az ördög ellenállhatatlan erővel sugallta neki, hogy menjen lopni. Ő tehát nem hibás.

Ugyancsak órá esett a gyanu abban is, hogy egy nappal ez eset előtt ellopta Suboticán a törvényszéken a tárgyaló ügyvédek szobájából Magarasevics Sándor ügyvéd télikabátját. Többen látták, hogy azt egy sárgacipős fiatalember vitte el. És ő is éppen sárgacipőt hord. Lehet, hogy az ördög még több lopást is sugallt neki.

A német kormányválság

Valószínűleg Luther kap megbízatást

Berlin, dec. 10. Minthogy a birodalmi gyűlés szociáldemokrata frakciójának tegnapi ülésén nem döntöttek a frakciónak a nagy koalíció alakítása ügyében való magatartása felől, a lapok most már valószínűnek tartják, hogy a birodalmi elnök az egyes frakciók vezéreinek mai fogadása után egy személyiséget, még pedig minden valószínűség szerint dr. Luthert fogja megbízni a kabinetalakításával.

Ausztria szanálása

Genf, dec. 10. Mataja osztrák külügyminiszter tegnap este fogadta a sajtó képviselőit, hosszabb fejtegetésben különösen arra utalt, hogy a pénzügyi felépülés befejeztével sikerülni fog a gazdasági szanálást elérni, amelyre feltétlen szüksége van, hogy az osztrák ipar továbbfejlesztése megvalósulhasson.

Genf, dec. 10. A nemzetek szövetsége tanácsának Ausztriáról szóló határozata a következőket mondja: A nemzetek szövetségének tanácsa jóváhagyta a pénzügyi bizottságnak Ausztria ellenőrzésének befejeztével fennmaradó hitelmaradványokra, amelyeknek felhasználása főleg beruházásokra kívánatos.

AKI A HIDEGNEK KÖSZÖNHETI SZERENCSEJÉT

Egy fiatal legény 18 fokos hidegben átuszta a Szávát és hőstette után feleséget szerzett magának

Az ezer dináros fogadás története — Jégfürdők a Szávában — Egy félórás uszás édes megjutalmazása

A vállalkozó szellemű emberek még mindig nem haltak ki. Vannak, akik fogadásból egy szuszra megisznak öt liter bort, vannak akik koporsóba záratják magukat és negyven napig éheznek, vannak azután viszont olyanok, akik fogadásból megesznek egy egész malacot, utána még vagy tizenötfele ételt s meg sem mukkannak a horribilis porcióktól. Ezek a különcök, a szereplési viselkedésben szenvedők vagy legjobb esetben szegény proletárok, akik egy kis pénzért még az anyósukat is felfalják. Legutóbb azután a különcök egy diszpédánnya vált ki a sorból, egy erőteljes, hatalmas izomzatú sumadiai legény, aki fogadásból 18 fokos hidegben Beogradnál átuszta a Szávát és a tulsó partrol visszafordulva rövid félórán belül visszatért a beogradi partra. Erről a szenzációs eseményről, amely Beogradban óriási feltűnést keltett és amely végül házassággal végződött, a következő értesüléseink szólnak:

Dobroszavljevics Gyura, 20 éves falusi legény néhány héttel ezelőtt került Beogradba, hogy munkába lépjen valahol. A szép erős fiu már a háboruban is kiűnt vitézségével s olyan bátran harcolt, hogy a Karagyorgye csillaggal, az arany és ezüst vitézségi éremmel és a francia vitézségi keresztel tüntették ki. Legelőször inasnak lépett be egy nagykereskedőhöz, aki azonban nagyon rendetlenül fizette, úgy, hogy Dobroszavljevics csakhamar otthagya szolgálati helyét. A Száva-parton egy kis kávéházba szerződött, ahol mint szakács működött. Itt azután csakhamar feltűnt a legény különös életmódja. A legnagyobb hidegben is állandóan arról panaszkodott, hogy nem bírja „ezt a rémes meleget”.

Legutóbb, amikor a tél hirtelenül hőkösöntött és a hőmérő Beogradban 14 fokot mutatott, a vakmerő legény, aki „nem bírta a meleget” egyszerűen pörére vetkőzött és beugrott a félig befagyott Szávába és megfürdött. Azóta minden nap reggel 7 és 8 óra között rendszeresen folytatta a fürdést. Közel 8—10 percig maradt a vízben s amikor kilépett a vízből, szinte ragyogó arccalmondotta:

— Hála Isten, most lehültem egy kissé!

A reggeli fürdésnél résztvevő érdeklődők tátott szájjal bámulták a legény produkcióját s csakhamar az egész városban elterjedt a csodával határos mutatvány híre. Az emberek egyszerűen nem hitték el a mesét és személyesen akartak meggyőződni, vajjon mennyiben felel meg az igazságnak a híres csoda. A napokban azután, amikor a hőmérő 18 fokot mutatott, óriási közönség gyűlt össze a Száva partján. Didergő és fázós emberek egész légiója várta a produkciót és különösen nagy számban jelentek meg a nők, akiknek ugylátszik nagyon imponálhatott a különös ember, aki még akkor

is fürdik, amikor a többiek bundában is dideregnek.

Pontban 7 órakor reggel megjelent Dobroszavljevics a porondon. Egészen meztelen volt, csak egy kis uszónadrág volt rajta. De még mielőtt beugorhatott volna a jeges hullámokba, egy kovácmester odalépett és így szólott hozzá:

— Hé barátom, ha olyan nagy hősvagy, egy fogadást ajánlok neked.

Halljuk — válaszolta a legény.

— Ezer dinárt adok neked, ha átuszod a Szávát oda és vissza.

— Rendben van, elfogadom.

Az emberek nem akartak hinni a fülüknek. Egyszerűen nem hitték el, hogy olyan boldog legyen valaki, hogy 18 fokos hidegben átuszta a Szávát. De a legény nem sokat teke-tóriázott. A kovácmester deponálta a pénzt, a legény pedig minden további tárgyalás nélkül beugrott a Szávába és csakhamar eltűnt a nézők szemei előtt. Körülbelül fél óra múlva a vakmerő uszó megint feltűnt a láthatáron. Erőteljes tempóban uszott és már messziről intgetett, hogy kutyabaja sincs. Amikor a part közelébe ért, a halászok feléje eveztek és nagy diadalmában kihozták a partra.

A tömeg óriási lelkesedéssel fogadta Dobroszavljevics visszatérését. Az emberek odarohantak és össze-vissza csókolták. A kovácmester átölelte és így szólott:

— Te vagy a Králjevics Márko! Itt az ezer dinár, bátran megfogadta!

A következő pillanatban egy elegánsan öltözött fiatal hölgy rohant az uszóbajnok felé. Odaérve megölelte, hatalmas csókot cuppantott a szájára és így kiáltott fel:

— Te vagy az én hőszám! Téged láttalak éjjel az álmomban! Te vagy az én ideálom! Öltözz fel és gyere azonnal velem. Senki más, csak te leszel az én uram! Gyere angyalom, édes szívem, imádlak és szeretlek!

Az imigyen aposztrofált legény alig jutott szóhoz a meglepetéstől. Azt se tudta, hogy mit válaszoljon, de a tüzes menyecske már karon fogta és bevitte a kávéházba. Nem engedte szóhoz jutni. Erőszakkal becípeltte és a kávéházban összegyűlt emberek előtt formálisan is megkérte az uszóbajnok kezét, aki mit tehetett mást — megadta magát a sorsának.

Egy cingár, rosszul öltözött proletár, aki végignézte a nem mindennapi jelenetet és aki aközben majd megfagyott a hidegtől, a következőket mondotta a bámuló embereknek:

— Könnyű neki! Ha olyan hatalmas vállam és nagyszerű testem volna, engem is minden nő szeretne. Ha az ő helyén volnék, háremet rendeznék be.

Harc a nyugdíjért

Hogyan állapítják meg a városi tisztviselők nyugdíját?

A hétfői városi közgyűlésen számos érdekes tárgy kerül tárgyalásra. Ilyen többek között a nyugdíjról szóló szabályrendelet módosítása is. Eddig ugyanis a szolgálati évek beszámításánál minden hét hónap nyolc hónapnak számított, a háborus éveket pedig kettősen számították. A közgyűlés jelenlegi radikális többsége ezt meg akarja szüntetni és semmiféle kedvezményt nem hajlandó adni a tisztviselőknek. A szabályrendelet módosításának napirendre tűzését az teszi érdekessé, hogy ebben része van személyi kérdésnek is. A mai radikális többség egyes tagjai, akik a mult közgyűlésnek is tagjai voltak, akkoriban megfeleltek az államtanácshoz dr. Sztéfánovics Zsárko polgármester nyugdíjának a megállapí-

tását. Ezek ugyanis sokallották, hogy dr. Sztéfánovics Zsárkónak 39 szolgálati évet számítsanak be és ennek alapján nyugdíjazzák. Dr. Sztéfánovics Zsárko szolgálati éveinek megállapítása tette tulajdonképpen aktuálissá ennek a kérdésnek napirendre tűzését.

A közgyűlés egészen biztosan meg fogja szavazni s nyugdíj szabályrendelet módosítását. Épen ezért nagy érdeklődéssel várják az államtanács döntését a közgyűlési határozat után. Ennek alapján fogja-e dr. Sztéfánovics Zsárko és azon többi nyugdíjas illetményeit megállapítani, akik akkor léptek még szolgálatba, amikor a régi nyugdíjszabályzat volt érvényben, vagy pedig a régi nyugdíjszabályzat alapján

HIREK

Átuszta a Szávát, de nincs kint a vízből

Ilyen hamar még bizonyára senki sem szerzett magának feleséget, mint Dobroszavlyevics barátunk, aki a jéghideg Száva hullámaiban uszkálva egyszerre csak azt vette észre, hogy a parton már ott leselkedik reá a végzet. Alighogy kiért a partra, már a nyakába borult az elegáns asszony, aki a víztől csepegtő Neptunt egyszerűen lestoppolta és magának vindikálta. A bátor emberek rendszerint puhaszívűek; hát még ha uszónadrágban ront rájuk a sors. Tessék csak elképzelni a helyzet tragikumát: Dobroszavlyevics ezer dinárba fogadott, hogy Beogradnál átussza a Szávát; a fogadást megnyerte, visszauszott, és kilepve a vízből, a parton a nyakába borulnak, összecskólkóznak, és megkérlik a kezét. A visszavonulás útja el volt vágva, a városba nem tudott menekülni, mert még egy uszóbajnok sem engedheti meg magának azt a lukszust, hogy uszónadrágban állítson be a Moszkva kávéházba, a szegény ember tehát, csöpögve bár, de beleegyezett. Diadalmában vitte haza az ujdonsült felesége, extravagáns izlése uszóbajnokra áhított, egy olyan kemény legényre, aki 18 fokos hideg mellett is a Szávában tubikol. Most már csak az a kérdés, hogy az uszómester hogyan uszsa meg a házasságot. Mert könnyebb meguszni a Szávát hidegen, mint meguszni a házasságot melegen. Nagy gyakorlat kell hozzá, kemény tréning, tartós uszógyakorlatok és tempók, s könnyen megtörténhet, hogy a szegény úszóhős, aki 18 fok hideg mellett meg sem mukkant, a házasság bajnok mérkőzésén vacogni fog. Ilyen az ember sorsa. Ha az érdeklődés központjába kerül, mindenki jogot formál reá, mindenki egy harapsnyít akar belőle lecsipni. Hiába, nem jó híresnek lenni. Szegény Dobroszavlyevics, bizonyára jobban érezte magát a szávaparti kávéházban, mint a hisztéria ölelő karjaiban. Ott másoknak főzte a kávé, itt meg őt fogják főzni. Még ha a Szávát is átuszta, nem hiszem, hogy „kint volna a vízből”. Visszaérkezett ugyan, de elmerült. Most már a pecázók sem huzzák ki a slamasztikából. K. A.

1925. December 11. Péntek

Római katolikus: *Damáz.* Protestáns: *Árpád.* Gör.-keleti: *Uj István.* A nap kel reggel 7 óra 37 perckor, nyugszik 4 óra 9 perckor. A hold kel 2 óra 3 perckor, nyugszik 1 óra 58 perckor. Nemzeti Színház: Agard Oestwig hangversenye. Apolló mozi: Asszony asszony ellen. (7 felvonásos társadalmi dráma).

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). A depresszió az északi tengertől lassan a Baltikum felé terjed, meglehetősen erős szeleket idézve elő. Az anticiklon még mindig tart, köd és nagyon erős hideg kíséretében. Kragujevácon 20, több helyütt 19 fok volt a hőmérséklet, Szkoplyén 16, Rómában 2. Mosztáron 1 fokot mutatott a hőmérő. Csak az Adria tenger partjait kímélte meg a fagy.

Jóslat: Országunkban a hideg érezhetően enyhülni fog. A szelek még gyengék maradnak, a felhőzet és köd továbbra is megmaradnak, de a hideg csak keleten lesz változatlan, míg nyugaton erősen enyhülni fog, úgy hogy csak hegyenként lesz a hőmérséklet 10 fok alatt.

— **Nyugdíjazás.** Jurenka Emil novisadi pénzügyigazgatósági főtisztet saját kérelmére nyugalmra helyezték.

— **A Kneginja Zorka teadélutánja.** A Kneginja Zorka vojvodina szekciója december 20-án délután 4 órakor táncos egybekötött teadélután rendez a Sloboda szálló nagytermében. Belépőjegy teával és szendviccsel együtt 20 dinár.

— **Öngyilkos szuboticiai nagykereskedő.** Szuboticiáról jelentik, hogy Rieger Imre nagykereskedő, a szubotici Rieger és Piukovic cég beltagja atyjának Rieger Mihálynak a Szombori uton levő házában volt lakásán a szerdáról csütörtökre virradó hajnalon Browning pisztolyával balhántékon lötte magát és a golyó azonnal megölte. A lövés zajára szobájába siető hozzátartozói már nem segíthettek rajta és a rögtön elhívott orvos is már csak a bekövetkezett halált konstatálhatta.

— **Adományok a nyugdíjasok segélyosztálya részére.** Schindler Jánosné gyűjtőívén befolyt 1003 dinár, Pintér István gyűjtő ívén 1500 dinárt adakoztak. Felkértenek azon nyugdíjasok, akik az adományozott ruhákra (3 fiú és 5 leányka részére) igényt tartanak, hogy jelentkezzenek az elnökségnél folyó hó 16-ig, hogy utalványukat átvehessék.

— **Gyógyszerész mint jubiláló vadász.** Horgosi tudósítónk jelenti: A környékből és Bánátból összesereglett vadásztársaságok e hó 6-án fényesen sikerült bankettet rendeztek Burg Dénes gyógyszerész tiszteletére, aki 60 év óta szabad idejét vadászattal töltötte el. A jubiláló „Dinibácsinak” még most is elmaradhatatlan kísérfje a puska, amelynek viselési jogát egyenesen a kabinetirodától bírja, ahová hét évvel ezelőtt fordult, amikor a fegyvereket beszoigáltató katonai rendelkezések elviselhetetlenné tették szabad óráit. A fáradhatatlan Nimród ma is makkegészségnek örvend és vadászatok alkalmával a fáradságtól sorra dőlnek ki mellőle fiatal vadásztársai.

— **Ifjusági iratok, szépirodalmi művek, imakönyvek, képeskönyvek, levélpapírok, levelezőlap és bélyegalbumok jutányos árban kaphatók Ábrahám János könyvkereskedésében Novisad, Péter Király utca 30. (Hitközségi palota).**

— **Ferenc Ferdinánd nem akart esküt tenni a magyar alkotmányra.** Az egyik bécsi lap cikksorozatban közli Russ egykori osztrák képviselő emlékiratait, amelyekben többek között közli Ferenc Ferdinánd volt trónörökösnek azt a kijelentését, hogy nem hajlandó letenni az esküt a magyar alkotmányra.

— **Megszűnt a kompforgalom.** A jégzajlás következtében be kellett szüntetni a Novisad és Petrovaradin közötti kompközlekedést. A Szerémséggel ma csak gyalog lehet közlekedni a vasuti hidon át.

— **A horgosi betörések vizsgálata** folytatódik. Tizennégy gyanús csirkefogó került a község háza zárkájába. A betörésekkel gyanúsítottak a legkonokabb módon tagadnak és így ismét eredménytelenség fenyegeti a vizsgálat lefolyását.

— **Jobbra hajts.** A legutóbbi költségvetési tizenkettőkről szóló törvény intézkedik, hogy 1926. január 1-től kezdve az egész ország területén az uttest jobb oldalán kell haladni az összes járműveknek.

— **A „Kneginja Zorka” jótékonyegylet** vojvodina szekciója i. é. december 20-án 4 órakor d. u. táncos és „amerikai halásztal” egybekötött „csajánkát” rendez a Grand Hotel Slobodában. Belépti jegy személyenként 1 csésze tea és szendvich beleszámítva 20 Dinár.

— **A bukaresti egyetemen ismét megverték a zsidókat.** Bukarestből jelentik: Tegnap a jogi fakultáson tüntetések voltak az ott jelenlévő zsidó diákok ellen. Verekezésre került a sor, amely a zsidó diákok kiverésével

végződött. Az orvosi fakultáson és a műegyetemen a zsidó diákok napok óta egyáltalán nem jelennek meg. Az előadásokat ma felfüggesztették és ezt az intézkedést valamennyi romániai főiskolára és minden fakultásra kiterjesztették.

— **Jóbol is megárt a sok.** Csodálatosképpen bizonyítja be ezt a régi közmondást Novi Becsejen Rankovics Stevan végrehajtó. Rankovics ugyanis agglegény, de (vagy éppen ezért!) nagyon közszeretiben áll és az a nevezetessége a községben a 79 éves agglegénynek, hogy eddig már 350-szer volt koma Novi Becsejen és környékén. Ilyenformán ott nincs is olyan ház, amelynél ő nem volna a koma. Mostanában, ahová hívják ujonnan komának, előre kiköti feltételnek, hogy csak úgy vállalja a komaságot, ha karácsonykor és husvétkor nem ajándékozzák meg a szokásos kaláccsal, mert az eddigi 360 kalács e nagy ünnepekre éppen elég neki.

— **Az Orjuna elnöke provokáltatta Pribicsevicsét.** Leontics, az Orjuna elnöke, sértőnek találta magára nézve azokat a nyilatkozatokat, amelyeket Pribicsevics volt miniszter legutóbb egy nyilvános ülésen tett. Ezért megbízta két barátját, hogy nevében kérjenek elégtételt Pribicsevicsőtől. A segédek ma ülnek össze tárgyalásra.

— **Egy uriaszony borzalmas tűzhála.** Zagrebből jelentik: Tragikus módon hunyt el tegnap Raskovics Hermin a zagrebi Nemzeti Színház tagja, akinek a férje, Raskovics Borivoj hírneves zagrebi színész a napokban halt meg. Az uriaszony estefelé begyújtott a kályhába és a kályha mellett ülve elaludt. Egy kihulló parázs következtében lángolt fogott a ruhája és az uriaszony pillanatok alatt élő fátylává változott. A kórházba szállították, ahol ugyanazon éjjel rettenetes kínok között meghalt. A tragikus esemény mély megdöbbenést váltott ki az egész városban.

— **Vilmos császár még mindig császárnak tartja magát.** Berlinből jelentik: Vilmos volt német császár az össznémetek szövetkeztének 25-éves jubileuma alkalmával szerencsekívánatait fejezte ki a szövetkeztnek. A gratulációhoz saját fényképét is csatolta, amelyet a következőképpen írt alá: „Wilhelm II. Deutscher Kaiser und König von Preussen”. (II. Vilmos, Németország császára és Poroszország királya). — Mit szól ehhez Hindenburg, a német köztársaság elnöke?

— **Kettős vasuti szerencsétlenség.** Bilbaoból jelentik: Quintanilló állomásán egy személyvonat összeütközött egy tolató mozdonyral. Néhány kocsi megsérült, néhány utas megsebesült. Miközben a vasutasok a sebesülteket első segélyben részesítették, teljes sebességgel berobogott a madridi gyorsvonat és belerohant a kisiklott vonatba. A személyvonat néhány kocsija messze kirepült a sínek közül. A személyvonat mozdonyvezetője meghalt és nagyon sok utas súlyosan megsebesült.

— **Hány ember él a földön?** A legutóbbi számítások szerint a föld kerekiségén körülbelül ezernyolcszáz millió ember lakik. Ebből Európára jut 450 millió, Ázsiára 1000 millió, Amerikára 210 millió. Valás szerint 800 millió a pogány 300 millió a római katolikus 260 millió a protestáns, 230 millió mohamedán és 16 millió a zsidó. Jugoszláviának tizenkétmillió lakosából öt és félmillió görögkeleti, négy és félmillió római katolikus. Csehország tizenhárommillió lakosából tízmillió katolikus, kétmillió protestáns. Románia tizenhétmillió lakossága közül, tizenkétmillió görögkeleti, másfélmillió görögkatolikus és ugyanannyi a római katolikusok száma. Magyarország nyolcmillió lakosából ötmilliószáz ezer római katolikus, egymillióhatszáznyolcvanezer református, négyszázkilencvenhatezer evangélikus, négyszázhetvenkétezer zsidó és százhetvenhatezer görög katolikus.

• APOLLO •
dec. 11—13-ig **ASSZONY ASSZONY ELLEN**
Megható társadalmi dráma 7 felvonásban, **BETTY COMPSON**-nal a főszerepben.

— **Romániai leánykereskedők garázdálkodnak Budapesten.** A külföldi leánykereskedők bűnös tevékenysége az utóbbi időkben mind nagyobb arányokat öltenek Budapesten. A főkapitányság detektívtestülete a legnagyobb eréllyel igyekszik megakadályozni a leánykereskedők működését, de minden igyekeztük hiábavalónak bizonyul. A külföldi leánykereskedők legtöbbször, a nehéz gazdasági viszonyok folytán keresetképtelenné vált artistanők soraiból szedik áldozataikat. Legujabban a romániai ügynökök egész raja lepté el Budapestet és szerződés ürügye alatt a jelentkező artistanőket Romániába viszik és a teljes erkölcsi züllésre kényszerítik. Az elmúlt napokban két pesti táncosnő ötven botot kapott a rendőrségen, mert tisztességesek akartak maradni. Két bukaresti lokál tulajdonosa Kaiser Jean és Kaiser Márkus minden hónapban Budapestre jönnek. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket elfogatásukra.

— **Rádióbetegség.** A Newyorki lapok egy új betegségről számolnak be, amely a rádió használata következtében keletkezik. Az orvosok az új betegséget éppen ezért rádió-betegségnek nevezték el. A betegség a fülben keletkezik és olyan fájdalommal jár, mintha valakinek állandóan a tyukszemére lépnének.

(x) Mégis csak **Mocko i drugnál** vásárolhatja a legszebb és legjobb cipőket.

— **Betörőnek nézett egy elmebajos embert a szomszédja és agyonverte.** Szubotica melletti Tegnap éjjel egy órakeror a Subotica melletti Ludas pusztán valaki erős ütással beúzta Márki Sándor gazda szobájának ablakát, amely az ágy felett volt. Az üvegcserepek nagy csörömpöléssel az ágyra hullottak. A házaspár rémülten menekült az ablak közeléből. Márki a másik ágyba ugrott, felesége pedig az asztal alá bujt és attól tartva, hogy betörők rohanták meg a házat, hangos jajveszéléssel kérte a férjét, hogy ne engedje a szobába jutni a betörőket.

A különös éjszakai látogató alakja ezalatt feltűnt a betört táblájú ablakban és a nagy fekete kabátba burkolt ember felmászott az ablakra. Márki Sándor ezalatt visszanyerte bátorságát és az ágy mellől elővette a mángorló rudat, amellyel háromszor teljes erővel fejbeüzta az ablak párkányán befelé igyekvő embert, akinek még nem volt ideje bejutni a szobába.

Mindez alig néhány perc alatt játszódott le. A betörő, akit Márki Sándor a sötétben nem ismert fel, mozdulatlanul maradt az ablakban. Márki erre előjött és a mángorlóruddal az ablakból az utcára lökte a mozdulatlan testet.

Azután kiment az utcára, ahol felismerte Nagy Istvánt, aki haldoklott. Beszállították a suboticai kórházba, ahol rövidesen meghalt. Időközben a helyszínre jött Nagy István felesége, aki azt mondta, hogy férje hirtelen megőrült. Éjjeltájban felkelt ágyából és azzal lepté meg feleségét, hogy kijelentette, hogy átmeny Márki Sándorhoz, mert meg akarja kérni, hogy segítsen neki rendbe szedni a szánkót, mert reggel Subotica-ra akar menni. Nagy István különös és szokatlan viselkedése feltűnt feleségének, aki felöltözött és elkísérte férjét a szokatlan éjszakai utra. Nagy cipő nélkül indult el a retentő hidegben, utközben azonban felesége már az elmezavar tüneteit észlelte rajta.

A csendőrség letartóztatta Márki Sándort.

— **Az esperantisták műsoros táncestélye.** A novisadi esperantisták Dr. L. L. Zamenhof az esperanto nyelv szerzőjének emlékére, dec. 20-án (vasárnap) 8 órai kezdettel nagy műsoros táncestélyt rendeznek az „Amerikán Bár” helyiségében. A műsor egyik kiemelkedő száma „Ovakodjunk az esperantistáktól” 1 felv. vigjáték. Előadják: Mayer (apa) Fogarassy Bandi. Paula (leánya) Balaton Irénke. Péter (Paula vőlegénye) Szkicsák Lacika. Nielsen (kereskedő) Klipel János.

— **Harc Palesztinában.** A londoni lapok jelentik Jeruzsálemből: Egy druz banda, amelyet franciák üldöztek, betört Palesztinába. E közben a felkelők és az angol csapatok között ütközetre került a sor, amely mindkét oldalról számos sebesüléssel járt.

SPORT

Kapuzárás után

Befejezést nyert az őszi bajnoki forduló, amelyet hosszú évek óta először az amatőr futballjáték és a bajnoki szabályzat elveinek többé-kevésbé pontos betartásával rendeztek meg. A nagy válságokat átélő novisadi futball-sport a visszafejlődés és leromlást sorvasztó éveit után tulajdonképpen elülről kezdte azt a munkát, amelynek meglehetősen magas tőkélyről különböző káros behatások folytán oly messzire visszaesett.

Nem szabad szem elől téveszteni ezt a körülményt akkor, amikor az elmúlt bajnoki szezon mérlegelésébe kezdünk.

A bajnoki táblázatról az első pillantásra megállapíthatjuk, hogy az egészséges erőtelődésről tesz tanubizonyosságot. Az OSKV hét pontja a mögötte álló NAK három pontjával szemben ugyan nagyobbajta nivódifferenciát mutat, ez a differencia azonban a valóságban nem áll fenn és ha a sabáci Macsva még elintézetlen helyzetét is figyelembe vesszük, akkor kitűnik, hogy a Macsva hat pontjával megvan a normális átmenet a többi csapat pontarányához.

Az egyes mérkőzések eredménye, a papirformák szinte kirívóan feltűnő meghazudtolását mutatják. Ez szomorú jelenség, mert arról tesz tanubizonyosságot, hogy Novisad futballsportja még nem heverte ki teljesen a legutóbbi évek káros visszaesését. A csapatok nem mutatnak állandó formát, egyrészt mert a futballviszonyok még nem konszolidálódtak annyira, hogy a csapatok játéktudásának konzerválásához szükséges barátságos és nemzetközi mérkőzések megrendezése kifejtődne, másrészt mert a futballisták megromlott erkölcsi felfogása még nem tisztult meg annyira, hogy képessé tegye a játékosokat arra, hogy tudásukat minden körülmények és minden más befolyástól mentesen a legnagyobb önfeláldozással egyleteik javára fordítsák.

Az alábbiakban közöljük az őszi bajnokság táblázatát, a továbbiakban pedig az egyesületek őszi bajnoki szerepléséről külön-külön foglalkozunk.

DÉL	Nak	Oskv	Makk.	Radn.	Mačva	Gól-arány	Pontszám	Helyezés
Nak	B	4:5	5:1	2:2	0:5	11:13	3	II
Oskv	5:4	A	6:0	4:4	5:2	20:10	7	I
Makk.	1:5	0:6	C	2:1	1:3	4:15	2	IV
Radn.	2:2	4:4	1:2	K	1:2	8:10	2	III
Mačva	5:0	2:5	3:1	2:1	A	12:7	6	*

* Igazolatlan játékosok szerepeltetése miatt a helyezése függőben.

A NAK futball és atlétikai szakosztálya felkéri az összes tagjait, hogy a ma este rendkívül fontos napirenddel megtartandó értekezleten okvetlenül megjelenjen sziveskedjenek.

Telefon 547. ZELENAK és STERNBERG
TŰZIFA

detailban, aprítva, házhoz szállítva, ugyszintén vagon tételben.

PARKETTÁBAN állandó raktár.
EREDETI GYÁRI ÁRAK!

NAGYFEJEŐ
NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzőterem és gombathuzás.
Legújabb függöny, stor s fehéremű minták

TÖRVÉNYSZÉK

§. **A vizsgálóbíró megkezdte Rákosiék kihallgatását.** Budapestről jelentik: Rákosi Mátysék ügyében megkezdődtek a vizsgálóbírói kihallgatások. A törvényszék elnöke dr. Enyegi Róbert törvényszéki bírót küldte ki az ügy referens vizsgálóbírójává, aki szerdán már megkezdte a kihallgatásokat.

§. **Jogerősen elítélték a Világ szerkesztőjét.** Budapestről jelentik: Feleki Géza, a Világ szerkesztőjét dr. Bársony János egyetemi tanár ellen elkövetett becsületsértésért a bíróság egyhónapi fogházra ítélte és ötmillió korona pénzbüntetésre. Az ítéletet a tábla jóváhagyta, ma pedig a kuria elutasította a semmisségi panaszokat és így az ítélet jogerős.

§. **A gondatlan munkaadó felelőségre vonása.** Budapestről jelentik: A multévi fecskutcai borzalmas robbanás ügyében, amelynek, mint ismeretes több emberélet esett áldozatul, ma kezdték meg a bünygyi tárgyalást. A fészgyár tulajdonosát Schneller Mórty súlyos gondatlansággal vádolják. Elsőnek a vádlottat hallgatták ki. Az elnök az iratokból megállapítja, hogy a gyár egyévig jogtalanul működött és az üzemet elvonták a hatósági ellenőrzés alól. Schneller Mór kihallgatása után a hatósági tanukat, majd az áldozatok hozzátartozóit és a sebesüléssel megmenekült munkásokat kihallgatása következett. Ennek megtörténte után a bíróság a tárgyalás folytatását szombatra tűzte ki, amikor is folytatják a kihallgatásokat.

§. **Magzatelhajtás.** A gyurgyevői csendőrség a novisadi törvényszék fogházába kísérte tegnap Simonov Draginja, Dejanski Kriszta és Musicki Velinka gyurgyevői asszonyokat. Simonov Draginja ugyanis tiltott műtétet végeztetett magán és 8 hónapos élő magzatát lakásának udvarán elásta. Dejanski Kriszta és Musicki Velinka segédkeztek ebben, míg Wächter Mária novisadi szülész nő végezte a tiltott műtétet. A három asszonyt letartóztatták, Wächter Mária pedig a novisadi rendőrség vette őrizetbe.

§. **A hullarabló oroszokat átadták az ügyészségnek.** Ilijas Luka és Vladicskin Jefin orosz menekülteket, akik a városi kórház hullakamrájában hullarablást követtek el, tegnap átadták az ügyészségnek.

§. **Felségsértés.** A novisadi ügyészség letartóztatta Klein Eduárd sentai lakost, aki 1925. június 8-án Milosevics Sziván vendéglőjében felségsértést követett el.

§. **Letartóztatták a tovarisevői postamesternőt.** A csendőrség a novisadi ügyészség fogházába kísértette Bozsín Ljubica tovarisevői postamesternőt, aki az 1924—1925 évben mint a tovarisevői posta alkalmazottja 28.286 dinárt sikkasztott hivatalos pénzekből.

§. **Letartóztatás hat év előtt elkövetett gyilkosság miatt.** Kikindáról tegnap kísérték át a novisadi ügyészség fogházába Csoskov Pétert, aki ellen az a vád, hogy 1919 január 11-én mint katona, az Obrovac és Bács Palánka közötti országoton rátamadt Gartner István obrováci lakosra, ütötte és azután három lövést adott reá fegyveréből, amelyek azonnal megölték Gartner. A bíróság elrendelte a hat év előtt meggyilkolt Gartner exhumálását ami ma délelőtt 9 órakeror az obrováci temetőben fog megtörténni. Az exhumáláson Vukovojac Zsárkó ügyész, Skreblin Iván vizsgálóbíró, dr. Cseremov Gyorgye törvényszéki orvos és dr. Zrilicev Marko obrováci orvos fognak résztvenni.

§. **Amikor a községi rendőr verekedik.** A novisadi törvényszék büntető tanácsa tegnap vont a felelőségre Andrics Ivan 52 éves plavnai községi rendőrt, aki egy átmulatott éjszaka után összevágta a korbáccsal. Az ügyész hivatalos hatalommal való visszaélés büntetével vádolta meg a községi rendőrt, aki tettét beismerte és azzal védekezett, hogy a korbácsütésekkel csak a rajta esett sértéseket torolta meg. A törvényszék 15 napi elzárásra és 300

dinár pénzbüntetésre ítélte a magáról megfellelkezett rendőrt.

§ Tolvajok a bíróság előtt. A noviszádi törvényszék tegnap tárgyalta Medurics Vlada 15 éves turiai pékinas, Gerics István 56 éves noviszádi munkás és Milin Cislár Jovanka zsabylai lakós bűnperét, akiket lopás bűntettével vádol az ügyészség. Medurics Vlada mint pékinas volt alkalmazva Zsivanovics Sztanimir noviszádi pékmester üzletében, ahol megismerkedett Gerics Istvánnal, aki rábeszélte, hogy gazdája üzletéből lisztet és süteményt lopjon. Medurics megfogadta a jó tanácsot és több ízben körülbelül 400 dinár értékű lisztet emelt el gazdájától. Az árut Gericsnek és Milin Jovankának adta el potom pénzért. A pékmester azonban felfedezte a turpisságot és inasát átadta a rendőrségnek. Miután a vádlottak a tegnapi tárgyaláson tagadták a terhükre rótt cselekményt, a bíróság újabb tanuk kihallgatása végett elhalasztotta a tárgyalást.

A dinár árfolyamai

Bécs	1254.75	Prága	59.98
Budapest	1266.—	Berlin	—

Dec. 10	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.215	—	—	177.25
Zürich	—	1089.—	1089.—	1928.50
Newyork	519.—	56.39	56.38	—
London	25.16	273.70	273.75	485.—
Paris	19.625	213.50	214.50	378.50
Milano	20.90	227.50	227.5/8	403.—
Prága	15.40	167.40	167.42	296.25
Berlin	—	1344.—	1343.—	2380.—
Budapest	72.80	792.50	—	14.1/8
Brüsszel	23.55	—	—	453.50
Bécs	—	795.50	796.—	14.25
Bukarest	2.40	25.75	—	—
Amsterdam	—	—	—	—
Szófia	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szalónki	—	41.—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicago terménytözsde
1925 december 10, 10 óra

Buza	Tengeri
December 178.—	December 81.25
május 1926 173.50	május 1926 87.5
julius 151.25	julius 89.25

Irányzat: buza, tengeri szállard (AVALA)

Novisadi terménytözsde
1925 december 10. (Hivatalos jegyzések)

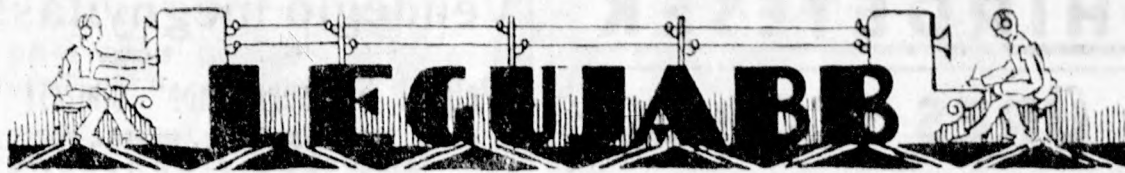
Buza	
bácskai Usancen, d.k.	kötés 287.50-290.—, 200 mm
bácskai 77, 2 ^o /o, d.k.	kötés 290.—, 100 mm
Zab	
bácskai duplikát kassza kötés	185.—, 100 mm
Tengeri	
bácskai öreg	kötés 120.—, 600 mm
bánáti szárított, d.k.	kötés 151.—, 500 mm
szerémi új, d.k.	kötés 130.—, 600 mm
bácskai aranyfogu, XII-12-ig	kötés 132.50, 300 mm
szerémi XII, rumai paritás d.k.	kötés 135.—, 1000 mm
szerémi szárított XII, d.k.	kötés 162.50, 500 mm
Buzaliszt	
bácskai nullás komb.	kötés 465.—, 100 mm
Bab	
bácskai fehér, Usanc, d.k.	kötés 187.50, 100 mm

Irányzat: tartós

Hirdetőink figyelmébe!

Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska” kiadóhivatala.

A népszövetség foglalkozott

a magyarországi numerusz klauzusszal

Gentből jelentik: A népszövetségi tanács csütörtöki ülésén foglalkozott az angol zsidóságnak a magyarországi numerus clausus megszüntetésére vonatkozó felterjesztésével. Mello Franso brazilai nagykövet, az ügy előadója, részletesen ismertette a felterjesztést, előadta a magyar kormány érveit és arra kérte a tanácsot, hogy a döntés előtt megégyezzen hallgassa meg Magyarország jelenlévő képviselőjének véleményét. Klebelsberg Kuno magyar kultuszminister expozéjában hivatkozik a magyar zsidóságnak ebben az ügyben bejelentett tiltakozására. Kijelenti, hogy minden országnak kizárólagos joga annak a megállapítása, hogy egyetemre

mennyi hallgatót enged be. A numerus clausus különben is a trianoni békeszerződés következménye, mert az ország területének csökkenése folytán az intellektuális számában a termelés állott be, amelyet a kis Magyarország nem tud elviselni. Nem hiszi, hogy a népszövetség hivatottnak érezheti magát arra, hogy ebben a kérdésben döntsön.

Klebelsberg előterjesztése után Mello előadó arra kérte a tanácsot, adjon időt újabb előterjesztésének megtételére. A tanács ilyen értelemben döntött és így a kérdés néhány napon belül újra napirendre kerül.

Aagard Oestwig hangversenye a Nemzeti Színházban. Aagard Oestwig, a bécsi opera világhírű tenoristája ma este tartja egyetlen hangversenyét Novisadon. A hangverseny iránt óriási az érdeklődés, ami érthető is, ha tekintetbe vesszük a kitűnő énekes nagyszerű kvalitásait. Programja is elsőrangú, amelyen Wagner, Jensen, Verdi, Schumann és Leoncavallo művei szerepelnek. Jegyek elővételeben a színház pénztáránál kaphatók. A híres énekes ma délelőtt 11 órakor érkezik Novisadra Zagreből, ahol óriási sikerrel vendégszerepelt. A zagrebi kritika szerint a művészt szinte elárasztották virágsokrokkal és a koncert végén a közönség kivánságára 8 aprósággal töltötte meg nagyszerű műsorát.

Operettbemutató a Nemzeti Színházban. Hétfőn, december 14-én érdekes operettbemutató lesz a Nemzeti Színházban Rajhenics-Raha József, a színház talentumos karmesterének „Ó Fensége mennyasszonya” című 3 felvonás operettje kerül színre. Az operettet annak idején a zagrebi Nemzeti Színházban is nagy sikerrel adták elő, a fiatal muzsikusk novisadi bemutatója elé tehát érthető érdeklődéssel tekint a közönség. A darabban a színház legnépszerűbb művészei lépnek fel: Mikulics k. a., Michl k. a. és Maticsné, továbbá Csolics, Odzsics, Kokotovics, Kolasinac és mások. A második felvonásbeli balletben Ravskaja és Klemencsics lépnek fel mint szólótáncosok.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátra ékban levő előfizetőinket és viszontelárusítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel „Délbácska” kiadóhivatala.

A DUNA VIZÁLLÁSA

December 1-én reggel	—	—	—	329
December 2-án	—	—	—	318
December 3-án	—	—	—	302
December 4-én	—	—	—	287
December 5-én	—	—	—	264
December 6-án	—	—	—	256
December 7-én	—	—	—	244
December 8-án	—	—	—	200
December 9-én	—	—	—	166
December 10-én	—	—	—	138

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

APRÓ HIRDETÉSEK

VAGYONOS URIASZ-SZONY hazasság céljából ismeretséget kötne feltétlenül jellemes, komoly 40 év körüli uriemberrel, aki a gazdaság vezetéséhez is ért. Ajánlatokat részletes információval és teljes névvel ellátva TANYA jellegre e lap kiadóhivatalába kell küldeni. Diskretio becsületbeli kötelesség. 2496-1-3

Egy jobb házból való **GYAKORNOK**, fiu vagy leány felvételük **WOLF** fényképező műteremben, Futaki ut 61. 2491-2

NYOMDAI MUNKÁKAT olcsón és izlésesen készít Farkas és Dürbeck könyvnyomda Novi Sad, Željeznička ul. 30. szám. Telefon 488.

ÁLLANDÓ alkalmazást nyerhet két 16-17 éves munkás leány, **HACKER** cukrásznál, Futoški put 10.

RÉZÜSTÖK, pléh üst-házak legnagyobb választéka. Mélyen leszállított árak. Vasa Malocić rézműves Novi Sad, Kisačka ul. 32. 2466-1-12

Hölgyeim és Uraim!

— Fedezték-e már cipőszükségeiteket?
— Ha nem, forduljanak:

Szabolics Pál-hoz,

Novisad, Ustavka ul. 26., ahol tartós és modern cipőt minden fazonban az alanti árak mellett rendelhetnek: 1 pár férfi varrott cipő 400-450 Dinár. 1 pár női varrott cipő 320-400 Din. részletfizetésre

Garantált tiszta fehér

kőso

és finoman örölt kőso, vagononként és kis tételekben azonnali szállításra kapható

Gausz János, Novisad

Futoški put 66. Telefon interurban 534.

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésesebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

HIRDETÉSEK

ÜRES SZOBÁK

kiadók „Jugokommerciánál“ Parnogmlina ul. 10.

A kik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvitelt megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők forduljanak a kiadóhivatalhoz Trg Oslobodjenja 3.

818-U

RENDELET

A főkapitányság mint az elsőfoku ipari hatóság Novisadon ezennel valamennyi hentesnek szigorúan megtiltja a marha és a borjúhus eladását, mert az ellenkezik a Kereskedelmi Miniszter 17.959-903. számú és 1082-1886. számú rendeleteivel.

Akik e rendelet ellen vétének, szigorúan meg lesznek büntetve.

Novisad város rendőrfőkapitányi hivatala
1925. november 24.

Mihaldzsics s. k., főkapitány.

Mit nyújt Önnek

csusz, köszvény, ischias, izzadmány, női befelegések stb. ellen?

- 1) Legbiztosabban visszaszerzi az egészséget a 67° C. radioaktív iszapfürdők által.
- 2) Már 55 ék-ért kap kitűnő lakást és ellátást.
- 3) Élvezi emellett a legszebb gyógyparkot a Vág folyó mentén, elsőrendű koncertekkel és mulatsággal.
- 4) Házi kurára minden gyógytárban és drogériában olcsó pénzen kap iszapkockákat és kompresszeket.

Felvilágosításokkal szolgál:

- Pelikán Lipót, V.-Becskerek. -

Főraktár:

MICHELS GYÓGYSZERÉSZ,

-O- NOVISAD, FUTOŠKI PUT 4. -O-

Beck János

papirkereskedése és könyvkötészete

NOVI SAD, Futaki ut 94.

•••
Állandó nagy választék képeslap újdonságokban.

Nagy raktár dívtos, modern levélpapírokban.

Iskolacikkek, író- és rajzszerkek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb arakon.

•••
Géperőre berendezett modern könyvkötészet

Vendéglő-megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönségnek, az összes ismerőseimnek és barátaimnak tudomásukra hozni, hogy e hó 12-én, szombaton

„Polgári Sörçsarnokhoz“ címzett vendéglő megnyitása alkalmával vacsorát rendezek. Halpaprikás, malac sült és többféle ételek és italok lesznek felszolgáltattva. Elsőrendű cigányzenekar állandóan fogja vendégeimet szórakoztatni. Abonnenseket a legjutányosabb áron felveszek. Hivatalnokok és államtisztviselők kedvezményben részesülnek. — Tisztelettel

Antunović András volt városi fürdő vendéglős Novisad, Željeznička 95

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermekkalapok alakítását vállalja az új formák szerint Festés minden színben Uj női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

1 és 2 szoba-konyhás

lakások kiadók „Jugokommerciánál“ Parnogml. ul. 10

Ha jól akar aludni, úgy tegyen agyába sodronyágybetétet amelyet méret után a legjobb és legtartósabb kivitelben

Kramer Testvérek
sodronyáru gyárában, Novi Sad,
Mali Liman szerezhet be.

Az új Moravetz Album a legszebb ajándék.

Az idei Karácsonyra a Moravetz Album harmadik kötete jelenik meg. 18 egész új dal, tánc és magyar nótá sláger, azonkívül Bartók: Este a székelyeknél, Puccini: Toska, Liszt: Rhapsodia, Rubinstein: Azra stb. stb. összesen 35 mű, melyek egyenként véve 1250 leibe kerülnek, van az új Moravetz Albumban felvéve. Ezen új albumnak nem szabad hiányozni egyetlen művelt család zongorájáról sem, ára 70 Dinár. Az első kötet hegedű kiadása (klarinéton és mandolinon is játszható) 48 Dinár, cimbalomra 48 Dinár. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy a Moravetz zeneműkiadónál, Timisoarán

2047-1-6

MEGHIVÓ

az 1925. december hó 13-án d. e. 10 órakor a Maros-vendéglőben tartandó

közgyűlésre.

Közgyűlés tárgysorozata ugyanaz, mint az érvénytelenített nov. 29-iki közgyűlésé.

N. Á. K. elnöksége.

Van szerencsém a tisztelt hölgyközönséget és a női divatszalon tulajdonosnőket értesíteni, hogy a

műhímezéshez

a legújabb párisi és bécsi mintáim megérkeztek Tisztelettel: KORN JÓZSEF női divatszalonja Novisadon, Trg Oslobodjenja 1. szám 2388-12x

— Ha azt kívánja, hogy szobája jó meleg legyen és hogy megtakarítsa a futóanyagok majd nem a felét, rendelje meg és szereltesse fel

a STEDISÁT.

A kifogástalan működésért teljes garanciát vállalok. Ára, a szereléssel együtt 120.— Dinár. Megrendelések irásban vagy személyesen

a STEDISÁNÁL,

2501 Novi Sad, Cetinjska 3. 1-4

Harzi Kanárimadarak

Énekes Din. 300—350—400.—
Nőtények " 100—150.—

Beszélni tudó Papagályok

Szürkek Din. 3000.—
Amazón zöldek Din. 2000—2500.—

Luxus kalitkák Din. 130—400.—

Speciális kevert Kanárigabona kg. Din. 20.—
Szállítás posta utánvételenként garatálva, hogy a madár élve megérkezik.

LANG ANDRÁS

madár kereskedő NOVI-VRBAS (Bačka.)

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

női szabó műhelyemet

Vilson-tér 5. (Schaffer-ház) a Főpostával szemben helyeztem át. Tisztelettel

Brandelíkné, Fiala Mária.

1111-1-3

KALAPOKAT

fest, tisztít és alakít a legmodernebb kivitelben. Uj női, férfi és gyermekkalapok készítése

Török Károly, Magyar u. 66-68. szám.

2474-1-2

HITÉLET

magyar keresztény folyóirat. — Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Mošorin—Bačka

Ha szép, jó és olcsó cipőre van szüksége, csakis

Mocko i Drug-nál

(Omaljev prolaz)

vásároljon, mert ott minden tekintetben kifogástalanul szolgálják ki.

Elsőrangú melegbélésű, prémés NŐI CHEVREAUX CIPŐ 400 dinártól 450 dinárig. Gyönyörű brokatok nagy választékban, lack fantáziák.

